



WikiPedia:

De 'rede' heeft in het Nederlands drie voornaamste betekenissen:

1. Het menselijk denkvermogen of verstand (ratio).
2. Een formele toespraak of redevoering.
3. Een beschutte ankerplaats voor schepen nabij de kust. Het is ook een synoniem voor logica, zoals in "het ligt in de rede".

Hier is een gedetailleerder overzicht van de betekenissen:

- Verstand/Ratio (Denkvermogen): De rede staat voor het vermogen om logisch na te denken, oordeelsvermogen en gezond verstand. Het wordt vaak gebruikt in filosofische context (bijv. "de rede gebruiken").
- Toespraak (Redevoering): Een mondelinge voordracht, vaak formeel, zoals een troonrede of lijkrede.
- Ankerplaats (Scheepvaart): Een plek voor de kust, in de luwte, waar schepen veilig voor anker kunnen liggen. Historisch gezien was bijvoorbeeld de Rede van Texel een belangrijke locatie

Cultureel Woordenboek:

Rede

Het geestelijke vermogen van de mens, dat zich niet alleen richt op oorzakelijke, discursieve kennis, maar op de diepere samenhang van de dingen en de gebeurtenissen. De rede is van hoger orde dan het verstand. Vooral Kant heeft een scherpe omschrijving gegeven van de rede (Vernunft) en de activiteiten ervan. De rede richt zich niet direct op de objecten uit de zintuiglijke wereld maar op het verstand (het denken) om er systematiek en eenheid in aan te brengen. Ze schept geheel zelfstandig begrippen en ideeën. Ze is het vermogen om volgens principes te oordelen (theoretische rede) en te handelen (praktische rede). De drie vragen waardoor de rede zich laat inspireren zijn: 1. Wat kan ik weten? 2. Wat moet ik doen? 3. Wat mag ik hopen? Het Kantiaanse onderscheid tussen verstand en rede heeft sterk doorgewerkt in de Duitse filosofie van de negentiende eeuw.